

Η μνήμη του Αγίου Αθανασίου του Παρίου στην γενέτειρά του

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Παροναξίας](#)

Ιεροπρεπώς εορτάσθηκε το διήμερο 24-25 Ιουνίου 2023, η μνήμη του Οσίου Πατρός Αθανασίου του Παρίου στην γενέτειρά του την Πάρο και συγκεκριμένα στο χωριό Κώστος.

Ανήμερα της εορτής του Όρθρου και της Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο Θεοφιλέστατος **Επίσκοπος Κεράμων** κ. Βαρθολομαίος. Τον θείο λόγο κήρυξε ο Ηγούμενος της Ι.Μ. Λογγοβάρδας, Αρχιμ. Νικόδημος Σαραντόπουλος. Εν συνεχεία, προέστη της Λιταανείας της Ιεράς Εικόνας και του αποτμήματος του Τιμίου Λειψάνου του Αγίου Αθανασίου.

Την παραμονή της εορτής, τελέσθηκε πανηγυρικός **Εσπερινός** στον μεγαλοπρεπή Ιερό Ναό του Αγίου, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου [Μητροπολίτου Παροναξίας](#) κ. Καλλινίκου και την συμμετοχή Ιερέων του νησιού.

Ο Σεβασμιώτατος ευλόγησε τους προσφερθέντες άρτους, ενώ τον θείο λόγο κήρυξε ο Πρωτοσυγκελλεύων της Ιεράς Μητροπόλεως, Αρχιμ. Δωρόθεος Βενετσανόπουλος. Προ του «Δι' ευχών...» ο Σεβασμιώτατος ευχήθηκε πατρικώς προς όλους.

Φωτογραφικά στιγμιότυπα ανήμερα της εορτής

Ο βίος του Αγίου Αθανασίου του Πάριου

Ο Όσιος Αθανάσιος ο Πάριος (το πραγματικό του επώνυμο ήταν Τούλιος αλλά από την πολλή αγάπη του προς τη γενέτειρά του, το αντικατέστησε με το Πάριος) ήταν ένας επιφανής θεολόγος και μέγας διδάσκαλος του Γένους, από τους πολυγραφότερους και σπουδαιότερους συγγραφείς της εποχής του. Γεννήθηκε στο Κώστο της Πάρου το 1722 μ.Χ. Ο πατέρας του Απόστολος καταγόταν από την Καταβατή Σίφνου, που και σήμερα ζουν εκεί Τούλιοι η Τόληδες. Η μητέρα του ήταν Παριανή, από το αρχοντικό γένος Δαμία.

Την πρώτη του παιδεία την έλαβε στη γενέτειρά του και συνέχισε, το 1745 μ.Χ., στη Σμύρνη κοντά στον Ιερόθεο Δενδρινό και τον Ιατροφιλόσοφο Χριστόδουλο. Το 1752 μ.Χ. αναχώρησε για το Άγιο Όρος και γράφτηκε στην περιώνυμη Αθωνιάδα Σχολή, που διηύθυνε ο Νεόφυτος Καυσοκαλυβίτης και αργότερα ο Ευγένιος Βούλγαρης. Μαθήματα άκουσε αργότερα στην Κέρκυρα και από τον Νικηφόρο Θεοτόκη. Με παράκληση του Παν. Παλαμά ήλθε στο Μεσολόγγι αλλά μετακλήθηκε στη Θεσσαλονίκη για να διδάξει (1767 – 1770 μ.Χ.). Από την Αθωνιάδα Σχολή, όπου κλήθηκε για να διδάξει, αναγκάστηκε να αποχωρήσει εξαιτίας της αναμίξεως του στις έριδες των Κολλυβάδων. Έφτασε στη Θεσσαλονίκη και ανέλαβε τη διεύθυνση της εκεί Σχολής μέχρι το 1786 μ.Χ. Επιθυμώντας να επιστρέψει στην Πάρο, αναχώρησε στα τέλη του 1786 μ.Χ. από τη Θεσσαλονίκη, αλλά τελικά βρέθηκε στη

Χίο.

Διευθυντής της Σχολής της Χίου κατόρθωσε να τη διευρύνει και να την οδηγήσει σε μεγάλη ακμή (1788 – 1811 μ.Χ.). Σε ηλικία 90 περίπου χρόνων αποσύρθηκε στο μονίδριο του Αγίου Γεωργίου Ρευστών, όπου πέθανε στις 24 Ιουνίου 1813 μ.Χ. Στην επιτύμβια πλάκα ο συνασκητής του Όσιος Νικηφόρος (βλέπε 1 Μαΐου) έγραψε:

«Η πολύκροτος Αθανασίου φήμη
Η περικλεής και πανένδοτος μνήμη
Πάντων τοις ωσίν ενηχεί θαυμασίως
Και εις έπαινον πάντας κινεί αξίως....».

Στον ίδιο τάφο ετάφη αργότερα ο Όσιος Νικηφόρος. Τα οστά του οσίου Αθανασίου μεταφέρθηκαν στο οστεοφυλάκειο του εκεί ναυδρίου, αλλά αποτεφρώθηκαν κατά τον εμπρησμό του 1822 μ.Χ.

Η Αγιοκατάταξη του Αγίου Αθανασίου έγινε το 1995 μ.Χ. Ακολουθία προς τιμήν του αγίου έγραψε ο μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης.

Ο Αθανάσιος ανήκει στη μεγάλη χορεία των διδασκάλων του Γένους που με όλη τους τη δύναμη εργάστηκαν ακαταπόνητα για τη μόρφωση του. Πρέπει όμως να σημειωθεί εδώ ότι ο Πάριος διδάσκαλος ήταν πολέμιος των νέων ιδεών του Διαφωτισμού και της Γαλλικής επανάστασης, σε τέτοιο μάλιστα βαθμό, ώστε να ξεσηκώσει τη σφοδρότατη διαμαρτυρία του Αδαμάντιου Κοραή.

Το συγγραφικό έργο του καλύπτει ευρύτατο χώρο της θεολογικής και της θύραθεν επιστήμης. Τα έργα του, εκδομένα και ανέκδοτα, θα μπορούσαν να καταταγούν στις παρακάτω γενικές κατηγορίες: Απολογητικά, Δογματοκανονικά, Λειτουργικά, Παιδαγωγικά, Βιογραφικά, Ποιητικά, Ομιλίες – λόγοι, Επιστολές.

Απολογητικά

- 1) Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς και ο Αντίπαπας (ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός) (1785 μ.Χ.)
- 2) Αντιφώνησις
- 3) Ουρανού κτίσις
- 4) Νέος Ραψάκης
- 5) Φραγγέλιον
- 6) Αλεξίκακον πνευματικόν
- 7) Απολογία Χριστιανική (1798 μ.Χ.)
- 8) Έκθεσις ορθοδόξου Πίστεως
- 9) Εγχειρίδιον απολογητικόν

Δογματοκανονικά

- 10) Δήλωσης
- 11) Επιτομή
- 12) Προαναφώνησις
- 13) Λατίνων αναβαπτισμός
- 14) Περί νεομαρτύρων
- 15) Έθος και Παράδοσις
- 16) Επιστολή
- 17) Λόγος εις την Β' Κυριακήν των νηστειών
- 18) Βάπτισμα ανάγκης
- 19) Χρίσις με μύρον των επιστρεφόντων ετεροδόξων
- 20) Ερωτήματα
- 21) Απόκρισις
- 22) Θεόν ουδείς εώρακε πώποτ
- 23) Περί αγγέλων και θείου κάλλους
- 24) Περί Εκκλησιασμού
- 25) Επιστροφή εις ορθοδοξίαν Αρμενίου
- 26) Σαφής απόδειξις ότι οι ετερόδοξοι είναι αιρετικοί

Λειτουργικά

- 27) Ο Μέγας Αγιασμός
- 28) Περί των αγίων εικόνων
- 29) Περί αναθημάτων, σκευών και αμφίων
- 30) Περί μνημοσύνων
- 31) Η γονυκλισία της Πεντηκοστής

Παιδαγωγικά

- 32) Γραμματική του Νεοφύτου
- 33) Ρητορική πραγματεία
- 34) Στοιχεία Μεταφυσικής
- 35) Σχολική επίτασις
- 36) Θεματογραφία
- 37) Εξήγησις, της «προς τους νέους παραινέσεως του Μεγάλου βασιλείου»
- 38) Διογένης ή περί αρετής
- 39) Εξήγησις, εις τον «προς Δημόνικον του Ισοκράτους παραινετικόν λόγον κλπ»

Βιογραφικά

- 40) Βίος του εν αγίοις Πατρός ημών Κλήμεντος αρχ/που Βουλγαρίας (Μετάφραση στη δημοτική)

- 41) Βίος του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά
- 42) Μαρτύριον αγίου Γεωργίου του Εφεσίου (+1806)
- 43) Μαρτύριον του αγίου Ιωάννου του Κρητός (+1811)
- 44) Μαρτύριον αγίου Δημητρίου του Χίου (+1802)
- 45) Διήγησις του εν Χίω θαύματος του Τιμίου Προδρόμου κατά των Αγαρηνών εν έτει 1740
- 46) Διήγησις του εν Χίω γεγονότος θαύματος, της Υπεραγίας Θεοτόκου κατά αρμενίων εν έτει 1748
- 47) Βίος και πολιτεία του αγίου Μακαρίου Νοταρά
- 48) Συναξάρια όλων των Κυριακών και των μεγάλων εορτών

Ποιητικά

- 49) Επιγράμματα
- 50) Ακολουθία εις Άγιον Κλήμεντα
- 51) Ακολουθία εις άγιον Γρηγόριον Παλαμάν
- 52) Ακολουθία εις Άγιον Ελευθέριον
- 53) Ακολουθία εις Άγιον Φανούριον
- 54) Ακολουθία εις Αγίαν Παρασκευήν
- 55) Ακολουθία εις Άγιον νεομ. Δημήτριον
- 56) Ακολουθία εις Άγιον Μακάριονω
- 57) Ακολουθία εις Οικουμενικήν Σύνοδον Αγίας Σοφίας
- 58) Ανάπτυξις τροπαρίου Αγίας Παρασκευής, «Την σπουδήν σου τη κλήσει κατάλληλον»

Ομιλίες-Λόγοι (Σώζονται)

- 59) Εις Αγίαν Αικατερίναν
- 60) Εις Μέγαν Αθανάσιον
- 61) Εις Ευαγγελισμόν της Θεοτόκου
- 62) Εις τον Τίμιον Σταυρόν
- 63) Εξήγησις του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού κλπ

Επιστολές (Σώζονται λίγες)

- 64) Δύο απολογητικές προς Κοράην – Ιωάννην – Παναγ. Παλαμάν κ.ά. (κώδ. 5716 και 6175 Ι.Μ. Αγ. Παντελεήμονος Άθω
- 65) Εις Μονήν Πάτμου
- 66) Προς θεοφιλέστατον επίσκοπον (Εις Μονήν Πάτμου)
- 67) Προς επίσκοπον Αρδαμερίου
- 68) Προς μητροπολίτην Γεννάδιον
- 69) Προς ελλογιμότατον Κυπριανόν (χειρ. 1344, Εθνική Βιβλιοθήκη)